

REFERAT Handicaprådet d. 20-06-2024

Mødedato Torsdag d. 20. juni 2024 kl. 16:00

Mødested Administrationscentret Mødelokale 1

Mødedeltagere Jeppe Bülow-Lehnsby, Berit Lumbye Siemer, Tilka Schneider, Anne
Bonné, Jacob Netteberg, Elisabeth Ildal, Anette Maj Billesbølle, Randi
Mondorf, Christina Olsen, Mads Dupont Breddam

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om Besparelser- og Omprioriteringskatalog.....	4
Temadrøftelse om forråelse og motivation.....	5
Lukket: Udvælgelse af vinder af Handicapprisen 2024.....	7
Drøftelse af Regeringens Ekspertudvalgs anbefalinger til socialområdet.....	8
Drøftelse af emner til møde med Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget.....	17
Meddelelser.....	18
Mulighed for brug af tro og love-erklæring ved visitation til BPA-ordning.....	20

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Resumé

Godkendelse af dagsorden.

På et ekstraordinært temaorienteret møde er der plads til emner, som Handicaprådet ønsker en grundigere drøftelse af. Herudover kan der indsættes dagsordenspunkter, der er blevet udskudt eller overført fra andre møder.

Indstilling

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet godkender dagsorden.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Dagsorden blev godkendt.

Punkt 2: Orientering om Besparelser- og Omprioriteringskatalog

Resumé

Orientering om Besparelser- og Omprioriteringskatalog.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget og de øvrige stående udvalg samt Økonomiudvalget blev på møderne i juni forelagt Besparelser- og Omprioriteringskataloget, der indeholder forslag, som kan reducere udgifterne under servicerammen med op til 296 mio. kr. i budgetperioden 2025-2028. Besparelser- og Omprioriteringskataloget blev forelagt til drøftelse og med henblik på at sende forslagene i høring forud for budgetforhandlingerne.

Besparelser- og Omprioriteringskataloget forventes at blive sendt i høring blandt andet i Handicaprådet med høringsfrist i august.

Christina Olsen orienterer kort om sagen.

Der er sat 15 minutter af til sagens behandling.

Se hele sagen som den blev forelagt Social- og Sundhedsudvalget: <https://dagsordener.rudersdal.dk/vis?id=18f98ad3-0af8-472e-8ecc-707ba2183e19&punktid=7b3337df-ee96-43a1-803b-fed65bbfa87e>

Indstilling

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet tager sagen til efterretning.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Christina Olsen fortæller om tilgangen til udarbejdelsen af besparelser- og omprioriteringskataloget. Kataloget er en række forslag udarbejdet af forvaltningen til kommunalbestyrelsen for at frigøre midler, således at det er muligt for politikerne at kunne prioritere disse til andre formål eller til at nedbringe udgiftsniveauet i kommunen.

Sagen drøftes og det bemærkes blandt andet, at det er vigtigt, at besparelser sker på et oplyst grundlag. Det er meget vigtigt, at politikerne ved, hvad det indebærer, når der gennemføres besparelser. Handicaprådet vil udarbejde et høringssvar til kataloget.

Det bemærkes også, at omfanget af besparelser endnu er ukendt.

Punkt 3: Temadrøftelse om forråelse og motivation

Resumé

Temadrøftelse på baggrund af Dorthe Birkmoses oplæg om ”forråelse” og ”motivation” i Rudersdal Kommune.

Sagsfremstilling

Psykolog Dorthe Birkmose holdte foredrag for medarbejdere og relevante interessenter i Rudersdal Kommune torsdag d. 14. december 2023 om forråelse i pleje- og omsorgsarbejde med udgangspunkt i sin bog ”Når gode mennesker handler ondt” (2013/2023 (ny udgave)). 2. maj 2024 afholdte Dorthe Birkmose yderligere et foredrag om motivation med udgangspunkt i sin bog ”Mennesket er motiveret” (2021).

Flere af Handicaprådets medlemmer deltog i arrangementerne.

Handicaprådet drøftede det første foredrag på mødet d. 25. januar 2024. De deltagende repræsentanter gav udtryk for, at det havde været et meget inspirerende foredrag.

Handicaprådet drøftede flere aspekter fra Dorthe Birkmoses første foredrag blandt andet om hvordan omsorgstræthed kan føre til forråelse, og om hvordan forråelse kan være en forsvarsmekanisme, der sker i afmagt, for at beskytte sig selv mod omgivende situationer og vilkår samt ubehagelige tanker og følelser.

Dorthe Birkmoses andet foredrag d. 2. maj 2024 med udgangspunkt i bogen ”Mennesket er motiveret” fokuserede blandt andet på, at selvom mennesker er motiverede for forandring, så kan der være barrierer, som alligevel forhindrer forandring. ”Bogens budskab er, at vi [fagpersoner] ikke kan have prøvet alt, og at noget må kunne hjælpe de mennesker som vi samarbejder med. Uanset hvor fastlåst situationen kan opleves, så vil der være andre paradigmer og flere metoder at vælge imellem. Det skaber håb. Håb om, at der er meget at gøre for at hjælpe andre” (Birkmose 2013 ”Mennesket er motiveret”: bagsiden).

Som indledning til temadrøftelsen vil Christina Olsen kort fremlægge, hvordan kommunen aktuelt tager afsæt i Dorthe Birkmoses pointer i forhold til samarbejdet mellem borgerne og kommunen som myndighed.

Formandskabet foreslår, at drøftelserne på den baggrund fokuserer på mødet mellem borgerne og kommunen som myndighed i forhold til forventninger om tillid i dialogen, og hvordan man husker at dialog både handler om at tale og at lytte.

Formandskabet har formuleret følgende udfordrende pointer, som drøftelserne også kan tage udgangspunkt i:

- Hvis vi anerkender, at der kan forekomme ”automatreaktioner” hos ansatte i kommunen, er det så også tilfældet blandt pårørende og borgere? Og I så fald, hvordan sikrer vi os at medarbejdere bedst imødekommer dette?
- I takt med at regeringen og kommunen tager livtag med ”unødige” administration, må det forventes at langt flere afgørelser træffes på baggrund af individuelle vurderinger fremfor skematiske og rigide paragrafer. Hvad vil den udvikling betyde for samarbejdet mellem sagsbehandlere og borgere?
- ”Kommuneskræk” og ”Systemstress” eller ligefrem ”Kommune PTSD” er begreber som flere og flere borgere henviser til når de giver udtryk for deres kampe med offentlige instanser. Er det overdrevet? Eller er det en perception og en oplevelse vi bliver nødt til at anerkende og tage alvorligt? Og hvordan gør vi dette, samtidig med at vi opretholder procedure for at tilgodese eksisterende lovgivning?

- De få skrækhistorier fylder 99% af mediebilledet - men er det repræsentativt? Og hvis ikke, hvordan får vi fortalt om alt det der lykkes og det som virker?

Der er sat 40 minutter af til drøftelserne.

Indstilling

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet drøfter sagen.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Drøftelserne om motivation og især forråelse fortsætter i forlængelse af Dorthe Birkmoses to oplæg i kommunen samt tidligere drøftelser. Christina Olsen indleder med at fortælle om, hvordan kommunen aktuelt tager afsæt i Dorthe Birkmoses pointer. Her er det helt centralt at bryde med den uhensigtsmæssige ”sociale kontrol”, der kan være på en arbejdsplads, som gør det vanskeligt, at tale om fejl. Det er vigtigt, at man kan tale om fejl og løfte til et refleksionsniveau, hvor medarbejdergrupper kan tale om og reflektere åbent og fælles om håndtering af svære situationer. Det er også afgørende, at svære situationer ikke individualiseres til, at det er den enkelte, der i sig selv er problematisk, men at det er en svær situation nogle er havnet i.

Drøftelserne kredser blandt andet også om afmagt og umulige situationer for medarbejdere eller andre, og hvordan det kan lede til forråelse som en mestringsstrategi. Der er ikke tale om, at forråede mennesker er onde mennesker, men der er mennesker, som i umulige situationer handler i afmagt, som leder til forråelse.

Christina afrunder drøftelserne med at bemærke, at fra et forvaltningsperspektiv, er kommunale medarbejder reguleret af forvaltningsretlige principper, og at alle medarbejdere har pligt til at sige fra, når lovgivning og rammer ikke omsættes human og ordentligt.

Punkt 4: Lukket: Udvælgelse af vinder af Handicapprisen 2024

23/15647

Punkt 5: Drøftelse af Regeringens Ekspertudvalgs anbefalinger til socialområdet

24/6799

Resumé

Sagen opsummerer anbefalingerne fra Regeringens Ekspertudvalg, som d. 3. april 2024 afgav sin samlede afrapportering med anbefalinger til tiltag for at understøtte en hensigtsmæssig udvikling på socialområdet. Ligeledes opsummeres de 11 initiativer i forlængelse af Ekspertudvalgets anbefalinger, som Regeringen og KL har indgået aftale om d. 6. maj 2024.

Sagen forelægges til orientering.

Sagen er gengivet for Handicaprådet som den blev forelagt Social- og Sundhedsudvalget d. 12. juni 2024.

Sagen forelægges Handicaprådet til drøftelse.

Christina Olsen laver en kort indflyvning til Handicaprådets drøftelser.

Sagsfremstilling

Ekspertudvalget, som er nedsat af Regeringen – det såkaldte “Tranæs-udvalg” - afgav d. 3. april 2024 sin samlede afrapportering med anbefalinger til tiltag på det specialiserede socialområde til en “bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet”. Rapporten er sidenhen blevet fuldt op af dels en række aftalte initiativer mellem Regeringen og KL (6. maj 2024), samt en rammeaftale (“rammeaftalen” i det følgende) for handicapområdet mellem Regeringen, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre (2. maj 2024).

Sagen er en opsummering af Ekspertudvalgets anbefalinger og af de aktuelle aftalte initiativer, der er igangsat af Regeringen og KL jf. aftalen d. 6. maj 2024. Se Ekspertudvalgets anbefalinger i vedhæftede bilag ’Anbefalinger til en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet (2)’

Ekspertudvalgets anbefalinger er opdelt i fem “spor”. Under hvert spor er der en række anbefalinger. Ekspertudvalget har samlet set afgivet 19 anbefalinger. Aftalen mellem Regeringen og KL er 11 initiativer, som ligger i direkte forlængelse af 11 af de 19 anbefalinger fra Ekspertudvalget. Se vedhæftede ’Bilag 1 – Aftalte initiativer’

I det følgende opsummeres de 19 anbefalinger og første 11 initiativer. Det fremgår under hver anbefaling, hvis der er iværksat et initiativ med aftalen mellem Regeringen og KL af 6. maj 2024.

Første spor: Vi skal vide, hvad der driver udviklingen i udgifterne og borgernes indsatser

Anbefaling nr. 1: Revision af serviceloven

Anbefalingen har til formål at præcisere det gældende indhold i serviceloven. Der ønskes at sætte fokus på tre områder gennem revisionen: 1) Inddragelse af borgerens perspektiv, 2) progression og degression, 3) økonomiske hensyn.

Der lægges blandt andet op til, at økonomiske hensyn i højere grad er legitime hensyn, som kommunen kan tillægge vægt under de nærmere præciserede forudsætninger, som udfoldes i forarbejdet med den reviderede servicelov.

Regeringen og KL har indgået aftale om, at der i andet halvår af 2024 igangsættes et arbejde med udgangspunkt i anbefalingen. Der følges op på status i forbindelse med ØA26. Også i rammeaftalen på handicapområdet fra 2. maj 2024 lægges der op til en revision af serviceloven.

For Rudersdal Kommune kan dette få betydning i forhold til Social- og Sundhedsudvalgets og Børne- og Skoleudvalgets ansvar for prioritering af de økonomiske ressourcer på tværs af alle kommunens velfærdsområder.

Anbefaling nr. 2: Tydeliggørelse af rækkevidden for de enkelte reglers anvendelse

Den nuværende servicelov har et stort fortolkningsrum ifølge Ekspertudvalget, hvilket har medført, at Ankestyrelsen har fået en stor rolle i forhold til at konkretisere servicelovens bestemmelser. Ekspertudvalget anbefaler, 1) øget klarhed i lovgivningen, 2) stillingtagen til konkrete principmeddelelser og 3) øget vidensinddragelse i forhold til principmeddelelser.

Regeringen og KL har indgået aftale om, at der laves en særskilt bestemmelse om madservice i henholdsvis Serviceloven og Ældreloven, som i udgangspunktet betyder, at maden fremstilles udenfor hjemmet. Desuden er det aftalt, at Regeringen vil gennemgå 8 principafgørelser fra Ankestyrelsen for at vurdere om den nuværende udformning har været udgiftsdrivende. Regeringen og KL har aftalt, at afdækning og afklaring af løsningsspor for de otte principmeddelelser gennemføres i 2024 med henblik på, at Regeringen vil søge flertal til, at et eventuelt lovforslag kan fremsættes efteråret 2025. Regeringen og KL har endvidere aftalt, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet indtræder i Dialogforum mellem Ankestyrelsen og kommunerne, samt at forummet fremadrettet får mulighed for at udtale principielle betragtninger til principmeddelelser forud for offentliggørelse.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde, at Ankestyrelsens principafgørelser i mindre grad bliver udgiftsdrivende for kommunen. Når serviceloven bliver mere præcis, kan det også betyde, at kommunens skønsudøvelse skal ske inden for nogle mere faste rammer og at forventningsafstemning mellem borgere og kommune bliver klarere.

Anbefaling nr. 3: Nye rammer for kapacitetsstyring og etablering af botilbudspladser til borgere med særligt komplekse behov og udadreagerende adfærd

Ekspertudvalget anbefaler, at der findes særlige løsninger for kapacitetsstyring og nye rammer for etablering af offentlige botilbudspladser for målgruppen af borgere med særligt komplekse behov. De nye rammer skal understøtte et bedre udbud af offentlige botilbudspladser og bedre mulighed for økonomistyring. Konkret skal sikres en styrket kapacitetsstyring og koordinering af oprettelse af botilbudspladser i lyset af det aktuelle underudbud til målgruppen.

Regeringen og KL har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal udarbejde modeller for nye rammer for målgruppen og herunder mulighederne for at fastsætte et takstloft, som en del af en ny takstmodel. Dette skal ses i sammenhæng med rammeaftalen for handicapområdet fra 2. maj 2024. Mulige initiativer vil blive drøftet i forbindelse med ØA26.

Regeringen og KL har aftalt et løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 1,5 milliarder kr. i perioden 2024 – 2026 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet. Der gøres status i ØA26.

For Rudersdal Kommune kan dette måske betyde bedre muligheder for at styre økonomien ved køb af eksterne og interne botilbudspladser.

Anbefaling nr. 4: Udvikling af nyt takstsystem for socialområdet

Ekspertudvalget anbefaler, at der foretages et opgør med det nu gældende system og etableres en ny takststruktur og et takstloft for sociale tilbud. Det nye takstsystem anbefales at omfatte en højere grad af standardisering og varetage en

række hensyn, som kan bidrage til øgede styringsmuligheder på socialområdet.

Regeringen og KL har aftalt at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal udarbejde modeller for et nyt takstsystem til det sociale botilbudsområde. Den ny model skal forbedre sammenhængen mellem kvalitet og økonomi og forbedre kommunernes udgiftsstyring og muligheder for politisk prioritering. Regeringen og KL vil i forbindelse med ØA26 drøfte foreløbige resultater af arbejdet. Regeringen vil søge flertal til, at der fremsættes lovforslag i 2026. Dette arbejde skal også ses i sammenhæng med rammeaftalen for handicapområdet fra 2. maj 2024.

For Rudersdal Kommune kan dette eventuelt bidrage til øgede styringsmuligheder på socialområdet og dermed bedre muligheder for at sikre en politisk prioriteret udvikling på socialområdet. Forvaltningen er dog lidt bekymret for den konkrete effekt af forslaget om et takstloft, hvis det kommer til at betyde, at der ikke kan købes pladser med den rette kvalitet til de borgere, der har de mest betydelige funktionsnedsættelser, eller om det alternativt blot vil betyde en stigning i antallet af særtakster.

Anbefaling nr. 5: Hensigtsmæssig udvikling af botilbudskapaciteten

Ekspertudvalget anbefaler, at der gennemføres en undersøgelse af de økonomiske og lovgivningsmæssige rammer forbundet med etablering, drift og anvendelse af henholdsvis botilbudslignende tilbud etableret i boliger efter almenboliglovens § 105 og botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Undersøgelsen skal klarlægge potentialer for, at de lovgivningsmæssige rammer kan understøtte en mere hensigtsmæssig udvikling i botilbudskapaciteten. Undersøgelsen skal desuden afdække muligheder for en mere fleksibel udnyttelse af botilbudslignende tilbud etableret i boliger opført efter almenboligloven. Endvidere anbefaler Ekspertudvalget øget vejledning til kommunerne om de aktuelle muligheder for en mere fleksibel udnyttelse af botilbudslignende tilbud etableret i boliger opført efter almenboligloven inden for den eksisterende lovgivningsmæssige ramme.

Regeringen og KL har aftalt at igangsætte en undersøgelse af de økonomiske og lovgivningsmæssige rammer for etablering, drift og anvendelse af henholdsvis botilbudslignende tilbud etableret i boliger efter almenboliglovens § 105 og botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108. Analysen skal klarlægge mulige potentialer for forbedringer, så de lovgivningsmæssige rammer kan understøtte en mere hensigtsmæssig udvikling i botilbudskapaciteten på sigt. Derudover skal analysen afdække muligheder for en mere fleksibel udnyttelse af botilbudslignende tilbud etableret i boliger opført efter almenboligloven. Resultatet af analysearbejdet kan drøftes i ØA26.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde en mere fleksibel anvendelse af botilbudspladser efter almenboligloven.

Anbefaling nr. 6: Bedre understøttelse af match mellem borger og botilbud

Ekspertudvalget på socialområdet anbefaler fire tiltag, som skal understøtte bedre match mellem den enkelte borgers behov og tilbuddets kompetencer. De fire tiltag har til formål at øge fleksibiliteten i reglerne for anvendelsen af botilbud. 1) Øget anvendelse af fleksible botilbudspladser med godkendelse af til brug efter både servicelovens §§ 107 og 108, 2) Indførelse af mulighed for at målrette botilbud i serviceloven, som det kendes fra servicelovens § 108 a (boliger målrettet borgere under 35 år), 3) Større fleksibilitet i reglerne om flytning uden samtykke i serviceloven, 4) Øget praksisoplysning til kommunerne vedrørende flytning uden samtykke efter servicelovens § 129 gennem øget vejledningsindsats ved Familieretshuset.

Regeringen og KL er enige om at afdække modeller for, hvordan botilbud kan målrettes forskellige specifikke målgrupper. Målretningen skal bidrage til, at der til enhver tid sikres et godt match mellem tilbud og borger. Parterne er endvidere enige om at igangsætte en undersøgelse af barrierer for at anvende matrikelløse indsatser, som for nogle borgere kan udgøre et bedre alternativ til botilbudspladser. Resultaterne drøftes i ØA26. Tiltaget vedrørende større fleksibilitet i regler om flytning uden samtykke efter SEL § 129 a indgår i lovforslaget om magtanvendelse, som

Regeringen har fremsat i april 2024. Tiltaget vedrørende større fleksibilitet i regler om flytning med værges samtykke søger regeringen flertal til, mhp. at det sendes i høring inden ØA26. Familieretshuset igangsætter umiddelbart efter ØA afslutning en øget praksisorienteret vejledningsindsats vedrørende flytning uden samtykke. Ligeledes går KL i forlængelse af aftale i dialog med kommuner og aktører om øget anvendelse af fleksible botilbudspladser.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde en større fleksibilitet i forhold til anvendelse af botilbudspladser, således at der opnås bedre match mellem borger og botilbud i forhold til kvalitet og økonomi. Forvaltningen bemærker dog også, at der i forvejen gøres en stor indsats for at sikre et godt match.

Anbefaling nr. 7: Revision af magtanvendelsesreglerne

Ekspertudvalget foreslår, at der i en revision af magtanvendelsesreglerne tages hensyn til lovgivningsmæssige udfordringer og dilemmaer under følgende fem temaer: 1) Uhensigtsmæssige barrierer for brug af velfærdsteknologi, 2) Øget sikkerhed for borgere og personale ved begrænsning af adgang til personfarlige genstande, 3) Trygge rammer for borgere ved aflåsning af døre til udearealer, 4) Øgede muligheder for flytning, når borger ikke kan samtykke, 5) Mindre bureaukrati ved klogere indretning af dokumentationskrav.

KL noterer sig, at Regeringen i april 2024 har fremsat lovforslag vedrørende en revision af reglerne for magtanvendelse, som bl.a. lægger op til at udvide anvendelsesområdet for § 129 a i serviceloven. KL noterer sig i forlængelse heraf, at der også lægges op til en harmonisering af reglerne på socialområdet og demensområdet i forhold til flytning med værges samtykke, og at Regeringen søger flertal til, at et lovforslag herom sendes i høring inden ØA26.

For Rudersdal Kommune kan anbefalingen fra Ekspertudvalget lægge op, at der lettes på de administrative byrder ved registrering i forbindelse med visse regler inden for magtanvendelsesbestemmelserne herunder brug af stofselv (§ 128) og tryghedsskabende velfærdsteknologi (§ 128 b).

For Rudersdal Kommune kan aftalen mellem Regeringen og KL give anledning til et yderligere fokus på borgernes retssikkerhed i forbindelse med flytning uden samtykke (§ 129 a).

Anbefaling nr. 8: Bedre styring på krisecenterområdet

Ophold på krisecenter er en akut foranstaltning, og målet er en så hurtig tilbagevenden som muligt til en sikker og selvstændig tilværelse uden for krisecentret. Ekspertudvalget anbefaler, at det skal undersøges nærmere, hvordan man bedre kan understøtte en tryk – og i visse tilfælde også hurtigere – overgang til en selvstændig tilværelse uden vold efter endt krisecenterophold. Undersøgelsen skal ske under hensyntagen til, at det fortsat skal være muligt at blive indskrevet på et krisecenter ved akut henvendelse og uden forudgående kommunal visitation. Tilsvarende må der ikke gås på kompromis med formålet om at sikre de kriseramtes sikkerhed, hvorfor undersøgelsen ligeledes skal foretages under respekt for formålet med ophold på et krisecenter, herunder det akutte beskyttelsesbehov. Forslaget skal også ses i sammenhæng med Ekspertudvalgets tidligere anbefaling om takstloft for tilbud underlagt selvmøderprincippet.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af denne anbefaling.

Det er endnu for tidligt og uklart til at vurdere, hvad det vil betyde for Rudersdal Kommune fremadrettet.

Andet spor: Vi skal vide hvilken forebyggelse, der kan hjælpe borgeren, før problemerne vokser

Anbefaling nr. 9: Øget fleksibilitet for tilpasning af forebyggende indsatser

Ekspertudvalget anbefaler, at der gives mulighed for samtidig visitation til et antal udvalgte indsatser efter barnets lov, så kommunerne hurtigere og mere effektivt kan tilpasse den forebyggende indsats til børn, unge og familier med særlige behov for hjælp og støtte.

Ekspertudvalget anbefaler desuden, at det afdækkes, om lignende former for fleksibilitet kan indbygges i forebyggende indsatser til udsatte voksne og personer med funktionsnedsættelse.

Regeringen og KL har indgået aftale om, at der skal foretages ændring i barnets lov som muliggøre samtidig visitation til udvalgte indsatser. Kommunen får et fagligt råderum til at vurdere, hvilke indsatser, der kan grupperes, så de er i overensstemmelse med borgerens behov samt lokale forhold, herunder lokale styringsmuligheder og serviceniveauer. Regeringen søger flertal til at fremsætte lovforslag ultimo 2025.

For Rudersdal Kommune kan det betyde en revision af dele af de eksisterende kvalitetsstandarder på dele af både børne- og voksenområdet.

Anbefaling nr. 10: Større fokus på understøttelse af overgangen til voksenlivet for udsatte unge

Ekspertudvalget anbefaler, at en nytænkning af området for ungestøtte udvider og tydeliggør kommunernes tilbudsvifte for ungestøtte i barnets lov § 114, så kommunerne kan give indsatser inden for bolig, uddannelse og beskæftigelse samt netværk og relationer.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af den tiende anbefaling.

Det er endnu for tidligt og uklart til at vurdere, hvad det vil betyde for Rudersdal Kommune fremadrettet.

Anbefaling nr. 11: Etablering af en statslig resultatbetalingsfond

Ekspertudvalget anbefaler, at der på forsøgsbasis etableres en resultatbetalingsfond, der på et afgrænset område giver mulighed for at indgå aftale med flere kommuner om at udbetale budgetgevinster for de offentlige kasser. Fonden skal bidrage til, at der igangsættes flere virksomme indsatser ved at overkomme barrieren omkring, at den økonomiske gevinst ved at igangsætte særligt forebyggende indsatser, tilfalder andre. Forsøget skal indsamle erfaringer, der kan danne grundlag for en vurdering af hensigtsmæssigheden af en permanent resultatbetalingsfond, der udbetaler resultatbetalinger på flere forskellige områder.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af anbefaling nr. 11.

Det er endnu for tidligt og uklart til at vurdere, hvad det vil betyde for Rudersdal Kommune fremadrettet.

Anbefaling nr. 12: Opbygning og udbredelse af viden om forebyggende indsatser

Ekspertudvalget anbefaler, at der som led i en forskningsstrategi på socialområdet på den længere bane opbygges mere praksisnær viden om forebyggende og omkostningseffektive indsatser med en dokumenteret effekt i forhold til at forebygge udvikling eller forværring af problemstillinger hos de forskellige målgrupper. Ekspertudvalget anbefaler

desuden, at der sker en mere systematisk opsamling og udbredelse af eksisterende viden om forebyggende indsatser til de forskellige målgrupper på socialområdet.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af anbefaling nr. 12.

Det er endnu for tidligt og uklart til at vurdere, hvad det vil betyde for Rudersdal Kommune fremadrettet.

Tredje spor: Fokus på kerneopgaven

Anbefaling nr. 13: Regelforenklinger i sagsbehandlingen og mere tid til kerneopgaven

Ekspertudvalget anbefaler, at det eksisterende regel- og visitationsgrundlag, herunder tildelingsprocedurer og tildelingskriterier for borgerstyret personlig assistance (BPA) og tabt arbejdsfortjeneste forenkles på en hensigtsmæssig måde. Ekspertudvalget anbefaler desuden at afdække, hvorvidt en forenkling af visitationen inspireret af modellen på ældreområdet med en såkaldt "positivliste" for hjælpemidler kan fungere på socialområdet.

Regeringen og KL har aftalt at afsøge muligheder for forenkling af BPA, tabt arbejdsfortjeneste og ordningen om hjælpemidler. Det er også aftalt, at det skal undersøges om en forenkling af visitationen inspireret af ældreområdet kan fungere på socialområdet. Undersøgelserne igangsættes i efteråret 2024 med henblik videre drøftelser i forbindelse med ØA27.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde en forenkling i visitationen til de nævnte ydelser, hvilket kan være omkostningsreducerende i forhold til en mere smidig sagsbehandling, mens en lettere adgang til ydelserne måske kan være omkostningsdrivende. Det kan også bemærkes, at forvaltningen allerede tilstræber at bruge tro og love-erklæringer i forbindelse med opfølgning på BPA. Der henledes opmærksomhed på, at der samtidig er lagt op til at kommunen kan fastsætte generelle lokale serviceniveauer, og at Ankestyrelsens rolle formentlig ændrer sig.

Anbefaling nr. 14: Forenkling af tilsyn gennem ny model for socialtilsynets tilsyn med sociale tilbud

Ekspertudvalget anbefaler en ny model for Socialtilsynets tilsyn med de sociale tilbud, så tilsynene i højere grad fokuserer der, hvor problemerne er størst, og så modellen nedbringer både direkte og afledte udgifter forbundet med tilsynene. Den nye model bør ifølge Ekspertudvalget baseres på en gennemgribende revision og forenkling af kvalitetsmodellen, hvor man blandt andet overgår til en binær score (godkendt/ikke godkendt) samt en mere risikobaseret udvælgelse, som også kan indebære, at man afskaffer det lovpligtige årlige tilsynsbesøg.

Regeringen og KL har i forlængelse af ØA24 gennemført en analyse af tilsyn med de sociale tilbud, og blev på den baggrund enige om en ny model for socialtilsynene, der ligger i tråd med Ekspertudvalgets anbefalinger. Regeringen søger flertal til, at er fremsættes lovforslag ultimo 2024.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde, at det både direkte og afledte ressourcetræk i forbindelse med tilsyn på de sociale tilbud bliver mindre.

Fjerde spor: Vi skal gøre det, der virker

Anbefaling nr. 15: En ny og sammenhængende forskningsstrategi på socialområdet

Ekspertudvalget anbefaler, at der udarbejdes en ny forskningsstrategi på socialområdet for at skabe stærkere og mere sammenhængende forskningsmiljøet på området. Det anbefales også, at der etableres forskningsinitiativer, som skal understøtte praksis forskning.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftale i forbindelse med anbefaling nr. 15.

For Rudersdal Kommune har tiltaget ingen direkte betydning for den umiddelbare dagligdag på socialområdet. Det må dog formodes, at et bedre forskningsbaseret vidensgrundlag på den lange bane understøtter en mere hensigtsmæssig udvikling på socialområdet.

Anbefaling nr. 16: En ny data- og digitaliseringsstrategi på socialområdet for 2025-2030

Ekspertudvalget på socialområdet anbefaler, at der udarbejdes en data- og digitaliseringsstrategi på socialområdet for 2025-2030, som sætter en strategisk retning for, hvordan datainfrastrukturen skal videreudvikles de kommende år. Ekspertudvalget vurderer det helt centralt, at der med en ny strategi tages politisk stilling til, hvordan man på længere sigt vil komme i mål med at understøtte en bedre faglig og økonomisk styring på socialområdet. Det skal blandt andet ske ved at sikre større ensretning af relevant dokumentation samt mulighed for sikker datadeling, digital kommunikation og anvendelse af data både lokalt og nationalt.

Regeringen og KL har indgået aftale om, at der skal udarbejdes en ny data- og digitaliseringsstrategi for socialområdet. Hensigten er ikke at skabe yderligere administrative opgaver, men at sikre et kvalificeret grundlag for at identificere virksomme og omkostningseffektive sociale indsatser.

For Rudersdal Kommune kan det betyde, at der kommer nye krav til data, generering af data samt andre krav til digitalisering. Det kan bemærkes, at Rudersdal Kommune i lighed med mange andre kommuner aktuelt er ved at implementere Fælles Faglige Begreber (FFB). FFB er et standardiseret sprog og dataformat for indsatser og effekter af de sociale indsatser. Forventningerne til FFB er i tråd med hensigten i Regeringens og KL's aftale.

Anbefaling nr. 17: En styrket formidling og anvendelse af viden i praksis på socialområdet

Ekspertudvalget anbefaler en styrket formidling og anvendelse af eksisterende forskning samt anden viden på socialområdet i praksis. Anbefalingen skal blandt andet være med til at sikre, at borgere med særlige behov for hjælp og støtte i højere grad bliver mødt med den nødvendige omsorg og en fagligt velfunderet indsats, som tager afsæt i den bedste viden på området. Ekspertudvalget ser potentialer i følgende konkrete tiltag: 1) At der dannes og vedligeholdes et overblik over den nyeste forskning på området samt viden fra aktører, såsom kommuner, civilsamfundsorganisationer mv. 2) At formidling af denne viden faciliteres, herunder at den eksisterende forskning bliver "oversat", så den løftes fra papiret og kan anvendes i praksisnære indsatser. 3) At der videreudvikles på, hvordan læringsindsatser og opkvalificering af medarbejdere i praksis faciliteres samt at dette foregår med en tydeligere kobling til forskning.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftale i forbindelse med anbefaling nr. 17.

For Rudersdal Kommune har tiltaget ingen direkte betydning for den umiddelbare dagligdag på socialområdet. Det må dog formodes, at et bedre forskningsbaseret vidensgrundlag på den lange bane understøtter en mere hensigtsmæssig udvikling på socialområdet.

Femte spor: Progression for borgeren

Anbefaling nr. 18: En fortsat omstilling mod principperne i den socialfaglige tilgang recovery-orienteret rehabilitering på det samlede sociale voksenområde

Ekspertudvalget anbefaler, at kommunerne på det samlede voksenområde arbejder ud fra de principper, som ligger til grund for recovery-orienteret rehabilitering. Ekspertudvalget lægger særligt vægt på, at indsatserne har fokus på at indfri følgende målsætninger:

At indfri borgerens potentiale for at leve et så selvstændigt liv som muligt, at borgerens egne mål er udgangspunktet for indsatsen, at borgerens behov for at nå sine mål er styrende for en helhedsorienteret indsats, at tænke beskæftigelse ind i indsatsen som både et mål og et middel i samspil med den sociale indsats, hvor det er meningsfuldt.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af anbefaling nr. 18.

For Rudersdal Kommune kan denne anbefaling understøtte et fortsat og styrket arbejde med recoveryorienteret rehabilitering.

Anbefaling nr. 19: Afdækning af erfaringer med at anvende standardiserede mål, som kan bruges til at følge borgerens livskvalitet og progression

Ekspertudvalget anbefaler, at der foretages en afdækning af erfaringerne med at anvende individuelle mål koblet med standardiserede målkategorier, som kan bruges til at følge borgerens livskvalitet og progression. Erfaringsopsamlingen skal blandt andet være med til at danne grundlag for at identificere mulige individuelle mål og standardiserede målkategorier, som på sigt kan udbredes for udvalgte målgrupper på forsøgsbasis i Danmark.

Regeringen og KL har endnu ikke indgået aftaler i forlængelse af anbefaling nr. 19.

For Rudersdal Kommune kan dette betyde, at der på sigt skal arbejdes med progressionsmåling på en mere omfattende måde og efter fastlagte standarder. Det er muligt at det aktuelle arbejde med implementering af FFB understøtter nogle af hensigterne i anbefalingen.

Afrunding

Overordnet set kan man fortolke anbefalingerne til en faglig og økonomisk bæredygtig udvikling af socialområdet som en samlet intention om regelforenkling, hurtigere hjælp, mere lokal bestemmelse i forhold til serviceniveauer i kommunerne og en revision af Ankestyrelsens rolle. Mange af anbefalingerne herunder dele af anbefalingerne er endnu ikke udmøntet i konkrete aftaler, hvilket betyder usikkerhed med hensyn til den fremadrettede konkrete betydning for Rudersdal Kommune.

Der er sat 40 minutter af til drøftelserne i Handicaprådet.

Indstilling

Direktionen foreslår, at Social- og Sundhedsudvalget tager sagen til efterretning.

Formandskabet for Handicaprådet foreslår, at Handicaprådet drøfter sagen.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Christina Olsen opsummerer centrale pointer vedrørende Ekspertudvalgets rapport. Det handler blandt andet om, at rapporten og de efterfølgende politiske aftaler endnu ikke er udmundet i konkret lovgivning. Drøftelserne forholder sig også i et vist omfang til de politiske aftaler.

Der lader også til at være en bevægelse mod, at kommunerne får et større ansvar i forhold til at fastlægge serviceniveauer, og at rækkevidden af Ankestyrelsens afgørelser bliver mindre.

Der er en drøftelse af forventede nye rammer for og regler om magtanvendelse. Udgangspunktet er stadig, at magtanvendelse ikke må erstatte hjælp, omsorg og pædagogiske indsatser, samt at magtanvendelse skal begrænses til det mest nødvendige for at forhindre omsorgssvigt. Der lægges fortsat op til mindre dokumentationskrav i forbindelse med nogle typer magtanvendelse, mens mere substantielle forslag om indelåsning i egen bolig og flytning med værger samtykke er taget ud af de aktuelle aftaler.

Bilag

Anbefalinger_til_en_bæredygtig_faglig_og_økonomisk_udvikling_på_socialområdet (2).pdf

Bilag 1 - Aftalte initiativer.pdf

Punkt 6: Drøftelse af emner til møde med Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget

Resumé

Drøftelse af emner til møde med Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget.

Sagsfremstilling

Handicaprådet vil efter planen blive inviteret til det årlige møde mellem Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget og Handicaprådet i forbindelse med udvalgets møde d. 21. august. Forvaltningen forespørger Handicaprådet om, hvilke emner Handicaprådet ønsker at drøfte med udvalget. Forvaltningen foreslår, at et af emnerne kunne være beskæftigelsesministerens mål for 2025, der forventes offentliggjort i juni.

Der er sat 10 minutter af til drøftelsen.

Indstilling

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet beslutter, hvilke emner der ønskes drøftet med Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Handicaprådet drøftede sagen og fremsender ønsker til emner til drøftelse til Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget.

På mødet med Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget vil Handicaprådet gerne tage udgangspunkt i kommunens samarbejde med Væksthuset, og det vil være ekstra interessant, hvis der også kan deltage en repræsentant fra Væksthuset.

Der efterspørges også en drøftelse om indsatser for borgere med funktionsnedsættelse eller særlige behov i jobsøgningssituationer, herunder også borgere med høje uddannelser.

Punkt 7: Meddelelser

Resumé

Meddelelserne forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

Handicaprådets mødedatoer i 2025

Handicaprådets møder i 2025 er planlagt til følgende datoer:

- 30. januar
- 27. marts
- 22. maj
- 26. juni (temamøde)
- 21. august/28. august (afhængig af budget)
- 2. oktober
- 11. december

Alle møder afholdes i mødelokale 1, stationsvej 38 undtaget mødet d. 21./28. august, som afholdes i store sal. Alle møder afholdes fra kl. 16.00 til 18.30.

Henvendelse fra Lev angående sundhedstjek af borgere på botilbud

Handicaprådet har modtaget en henvendelse fra Lev angående sundhedstjek af borgere på botilbud. Se bilag.

Folkeoplysningsudvalget

Høringssvar siden sidst

Eventuelt

Indstilling

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet tager meddelelserne til efterretning.

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Henvendelsen fra Lev om sundhedstjek drøftes. Det lader til, at kommunen er godt med i forhold til sundhedstjek af borgere på botilbud.

Der er desuden en fortsat drøftelse af sundhedspolitikken og pårørendepolitikken.

Handicaprådet tog i øvrigt meddelelserne til efterretning.

Bilag

E-mail - Sundhedstjek af borgere på botilbud.pdf

Punkt 8: Mulighed for brug af tro og love-erklæring ved visitation til BPA-ordning

24/5575

Resumé

Kommunalbestyrelsen har tidligere spurgt forvaltningen om muligheden for brug af tro og love-erklæring i forbindelse med BPA-ordninger der er blevet tilkendt.

I forbindelse med tilkendelse af støtte til BPA (Borgerrettet Personlig Assistance) efter Serviceloven §96, har Handicaprådet diskuteret den anvendte praksis i Rudersdal kommune.

Spørgsmålet handler om brugen af tilbagevendende revurdering af borgerens behov, som i visse tilfælde udføres hvert år - med en procestid på 6-8 mdr.

Det foreslås, at forvaltningen fremadrettet i sager, hvor en borgers funktionsniveau vurderes at forblive stabilt i en længere periode, i så stort omfang som muligt anvender tro og love-erklæringer.

I forlængelse af forvaltningens svar til Kommunalbestyrelsen lægges sagen op til drøftelse og godkendelse i Social og Sundhedsudvalget.

Sagen er gengivet for Handicaprådet, som den blev forelagt Social- og Sundhedsudvalget d. 25. maj 2024.

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet tager sagen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunen beslutter selv, hvor ofte og hvordan der skal følges op på BPA ordninger. Det er hensigtsmæssigt, at kommunen tilrettelægger en opfølgning, som er fleksibel og tilstrækkelig, uden samtidig at pålægge borgeren eller kommunen en unødigt og utryghedsskabende kontrol. Hvis der er tale om en velfungerende ordning, som har fungeret over flere år, kan der derfor, konkret og individuelt, aftales længere intervaller for opfølgning med borgeren.

Forvaltningen kan efter en konkret og individuel vurdering anvende tro og love-erklæring, som en del af den fleksible opfølgning. Det vil altid bero på en konkret vurdering af den aktuelle situation. Forvaltningen kan ikke sætte skøn under regel, hvilket betyder, at der ikke i vurderingen af de konkrete ydelser, kan opstilles generelle regler for forvaltningens beslutninger.

Det skal understreges, at uanset at der er aftalt længere intervaller, har kommunen en pligt til at følge op, hvis der sker ændringer i borgerens behov.

Kommunen skal foretage en individuel og helhedsorienteret behovsvurdering med udgangspunkt i, hvad den enkelte selv kan klare. Kommunen skal tage stilling til, hvilke funktioner hjælperne skal dække, i hvor mange timer og på hvilke tidspunkter det primære hjælpebehov findes, og om hjælpen ydes i eller udenfor hjemmet.

Der skal først og fremmest være balance i forhold til bevilling, og borgeren skal kunne bekræfte, at hjælpen er modtaget, har været nødvendig og matcher behovet, også fremover.

Jf. servicelovens formålsbestemmelse § 1, Stk. 3. bygger hjælpen efter loven på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

I forbindelse med opfølgning på BPA-sager i Rudersdal kommune, har nogle borgere haft oplevelsen af, at kommunen "revisiterer" deres ordning. Revisitation er blevet anvendt i tilfælde hvor det retteligt var opfølgning. Det afstedkommer naturligt en frygt for, at ordningen ikke fortsætter. Samtidig har nogle borgere oplevet meget lange sagsbehandlingstider i forbindelse med opfølgning på deres ordning. En sagsbehandlingstid på op til 6 - 8 måneder i forbindelse med opfølgning, er ikke i tråd med principperne for saglig sagsbehandling.

Emnet har været drøftet i Hanicaprådet hvor Christina Olsen redegjorde og oplyste, at forvaltningen naturligvis rettede ind med hensyn til ikke at anvende revisitation i situationer, hvor det er opfølgning og at sagsbehandlingstiden ikke skal være så lang.

Forvaltningen vil fremadrettet sikre, at der i allerede tilkendte BPA-ordninger tydeligt fremgår, at det er en opfølgning og ikke en revisitation. Samtidig vil forvaltningen følge op indenfor en kortere tidsperiode i samarbejde med borgeren. Såfremt forvaltningen ved rutinemæssig opfølgning bliver opmærksom på ændringer i behovet, vil forvaltningen gøre opmærksom på, at der er grundlag for at revisitere ordningen, så det er klart for borgeren hvad der skal ske.

Generelt om sagsbehandlingen

Det følger af servicelovens § 148, stk. 2, (det personrelaterede tilsyn) at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Opfølgningen er væsentlig i forhold til den løbende justering af hjælpen, som både kan betyde, at en borger skal have udmålt flere eller færre timer. En ændring af timetallet kan fx være relevant, hvis borgerens behov for hjælp øges/mindskes, eller hvis borgerens behov for ledsagelse udenfor hjemmet øges/mindskes.

Den løbende opfølgning er desuden væsentlig i forhold til at sikre, at borgeren får den hjælp, vedkommende er visiteret til, og at borgeren fortsat har ressourcer til at være arbejdsleder og evt. arbejdsgiver.

Når en borger søger om BPA, eller når kommunen vurderer, at en borger er indenfor målgruppen for BPA, er det vigtigt, at kommunen følger en veltilrettelagt procedure for sagsbehandlingen. Proceduren skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst og at afgørelsen i sagen er korrekt, samt sikre borgerens retssikkerhed.

En veltilrettelagt procedure kan styrke samarbejdet med borgeren, og kan gøre det lettere for kommunen at dokumentere grundlaget for kommunens afgørelse, når borgeren bevilges eller får afslag på BPA. Sagsbehandlingens kvalitet har også betydning for kommunens senere arbejde med at følge op på sagerne.

Kommunen skal i forbindelse med ansøgning om og bevilling af BPA være opmærksom på, at der er fastlagt en række krav til sagsbehandlingen i både serviceloven, retssikkerhedsloven og forvaltningsloven. Det gælder bl.a. følgende krav:

- Brugerinddragelse, retssikkerhedslovens § 4
- Tilstrækkelig oplysning af sagen, retssikkerhedslovens §10
- Begrundelse for afgørelsen, forvaltningslovens § 22
- Partshøring forud for afgørelse om bevilling, forvaltningslovens § 19
- Tilbud om udarbejdelse af handleplan, servicelovens § 141

Indstilling

Direktionen foreslår, at Social og- Sundhedsudvalget drøfter sagen og godkender at forvaltningen fremadrettet i sager, hvor en borgers funktionsniveau vurderes at forblive stabilt i en længere periode, i så stort omfang som muligt anvender tro og love-erklæringer.

Formandskabet foreslår, at Handicaprådet tager sagen til efterretning.

Vedtagelse i Social- og Sundhedsudvalget den 15-05-2024

SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET tiltræder Direktionens forslag

Kristine Thrane deltog ikke i sagens behandling

Vedtagelse i Handicaprådet den 20-06-2024

Handicaprådet tog sagen efterretning.

Bilag

Initiativ forslag fra Radikale Venstre